

МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ВИКЛАДАЧАМИ ЯКОСТІ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ»

Метою моніторингу було вивчення рівня задоволеності викладачів якістю освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування» з метою удосконалення системи якості вищої освіти в ТДАТУ.

Анкетування проведено в 2019-2020 навч. році.

Учасники анкетування – науково-педагогічні працівники, які викладають дисципліни, що передбачені навчальним планом за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Облік і оподаткування». Всього опитано **23 респондента**.

Анкета складалася з дев'яти блоків питань, які включали: оцінювання відповідності знань випускників з освітньої програми сучасному стану виробництва і бізнесу; ранжування за значимістю тринадцяти найбільш важливих компетентностей, оцінювання якостей та навичок випускників за п'ятибальною шкалою від 1 (низький рівень) до 5 (високий рівень); найбільш необхідні складові освітньої програми; необхідність залучання роботодавців до розроблення та модернізації освітніх програм та відкриті питання щодо дисциплін, які необхідно ввести та вивести з освітнього процесу, інших пропозицій щодо покращення якості освіти та освітньої програми.

Результати оцінювання науково-педагогічними працівниками якості ОПП «Облік і оподаткування» за критерієм **«Наскільки знання випускника зі спеціальності відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу»** наведено на рисунку 1.

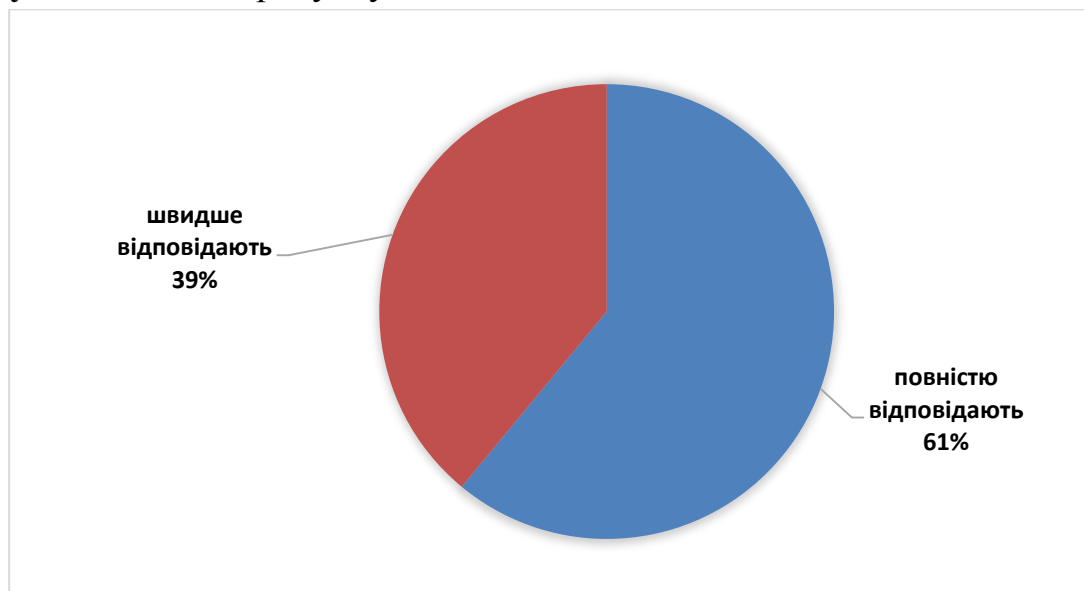

Рис. 1. Оцінювання **«Наскільки знання випускника зі спеціальності відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу»** (у відсотках)

Результати ранжування тринадцяти найбільш важливих компетентностей випускника для роботи за фахом (1- найбільш важлива) представлено у табл. 1.

Таблиця 1

**Ранжування пунктів щодо важливості компетентностей випускника
для роботи за фахом**

Назва компетентності	Рейтинг
1 блок	
Здатність застосовувати знання на практиці	1
Базові загальні знання	2
Засвоєння основ базових знань з професії	3
Здатність до аналізу і синтезу	4
Усне і письмове спілкування рідною мовою	5
Знання другої мови	6
2 блок	
Здатність до навчання	1
Елементарні комп'ютерні навички	2
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	3
Здатність породжувати нові ідеї (креативність)	4
Прийняття рішень	5
Дослідницькі навички і уміння	6
Здатність до критики та самокритики	7

Моніторинг оцінювання якостей та навичок випускників освітньої програми за п'ятибальною шкалою від 1 (низький рівень) до 5 (високий рівень) наведено в таблиці 2.

Таблиця 2

Оцінювання якостей та навичок випускників ОПП (у відсотках)

Критерій оцінювання	Бали				
	1	2	3	4	5
Рівень загальнотеоретичної підготовки	8,7	4,3	8,7	39,1	39,1
Рівень базових (професійних) знань і навичок	9,5	4,8	14,3	28,6	42,9
Стратегічне мислення	8,7	4,3	17,4	47,8	21,7
Націленість на кінцевий результат	8,7	4,3	13,0	21,7	52,2
Здатність працювати в колективі, команді	4,3	8,7	8,7	26,1	52,2
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	4,3	13,0	13,0	30,4	39,1
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	8,7	0,0	17,4	30,4	43,5
Навички управління персоналом, колективом	4,3	8,7	26,1	34,8	26,1
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	8,7	4,3	13,0	34,8	39,1
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	8,7	4,3	0,0	30,4	56,5
Ведення ділової документації	13,0	0,0	17,4	34,8	34,8

Результати оцінювання показали **високий рівень** (максимальний відсоток за балами «4» і «5») наступних якостей та навичок: «рівень загальнотеоретичної підготовки» (78,2%), «здатність працювати в колективі,

команді» (78,3%), «володіння інформаційними та комунікаційними технологіями» (86,9%). **Недостатній рівень** (1 і 2 бали) - «рівень базових (професійних) знань і навичок» (14,3%), «здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці» (17,4 %).

Моніторинг оцінювання п'яти найбільш необхідних складових освітньої програми «Облік і оподаткування» наведено в таблиці 3.

Таблиця 3

Оцінювання п'яти найбільш необхідних складових освітньої програми «Облік і оподаткування» (у відсотках)

Критерій оцінювання	Бали
Співвідношення теоретичної і практичної частини	87
Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін	65
Спрямованість дисциплін на майбутню професію	96
Обґрунтованість навантаження на студентів (кількість дисциплін на семестр, кількість годин на тиждень аудиторної і самостійної роботи)	43
Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо)	83
Залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах	57
Доступ до програм підготовки, графіків освітнього процесу, розкладів і робочих програм дисциплін	39
Доступ до навчальної і наукової літератури бібліотеки університету	26

Аналіз таблиці 3 показує, що за результатами опитування респондентів п'ять найбільш необхідних складових освітньої програми «Облік і оподаткування» наступні:

1. Спрямованість дисциплін на майбутню професію (96%).
2. Співвідношення теоретичної і практичної частини (87%)
3. Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо) (83%).
4. Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін (65%)
5. Залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах (57%)

Тому, при оновленні освітньої програми на цих складових необхідно зупинитись більш детально.

Результати щодо залучення роботодавців до розроблення та модернізації освітньої програми показані на рисунку 2.

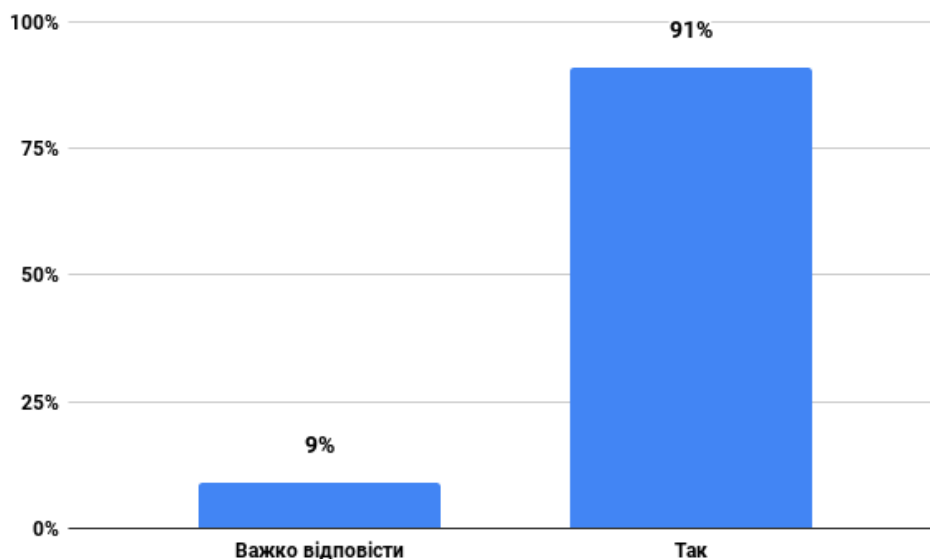

Рисунок 2 - Оцінювання «*Чи вважаєте Ви, що необхідно залучати роботодавців до розроблення та модернізації освітніх програм?*» (у відсотках)

Результати опитування пропозицій викладачів щодо навчальних дисциплін показали:

- *необхідно ввести до освітнього процесу* – «Бюджетне планування», «Дисципліни фінансового напрямку».
- *необхідно вилучити з освітнього процесу* - дисципліни теоретичного спрямування.

Інших пропозиції викладачів щодо покращення якості освіти та освітньої програми надійшли:

- залучати студентів до наукової діяльності.

Висновки

Проведений моніторинг оцінювання викладачами якості освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування» доводить її високу якість і відповідність сучасним запитам суспільства та професійної діяльності, а саме:

1. Більшість респондентів (61%) відповіли, що знання випускника зі спеціальності повністю відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу та 39% — «швидше відповідають».

2. При ранжуванні пунктів щодо важливості компетентностей випускника для роботи за фахом до найбільш обираємих увійшли «Здатність застосовувати знання на практиці», «Базові загальні знання», «Засвоєння основ базових знань з професії», «Здатність до навчання», «Елементарні комп'ютерні навички», «Здатність пристосовуватись до нових ситуацій».

3. Моніторинг оцінювання якостей та навичок випускників освітньої програми за п'ятибальною шкалою показав, що всі критерії у більшості

випадків отримали 4-5 балів, що доводить відповідність високому рівню ОПП. Що стосується обраних критеріїв, які відповідають недостатньому рівню: «рівень базових (професійних) знань і навичок» (14,3%), «здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці» (17,4 %), то варто приділити увагу загально-науковим дисциплінам або за вибором студента, які формують дані початкові компетенції. Ці зауваження викладачів будуть прийняті до уваги при перегляді ОПП у наступному році для ОС «Бакалавр» при формуванні циклу загальної підготовки (нормативна та варіативна частини).

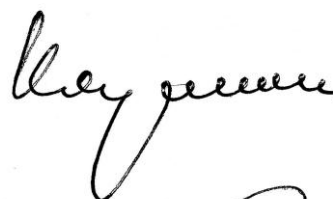
4. Оцінені п'ять найбільш необхідних складових освітньої програми «Облік і оподаткування» саме відповідають основним завданням ОПП, що відповідно на думку респондентів повинні досягатися у повній мірі. Особлива увага приділяється індивідуальній траєкторії студента, його повна обізнаність та участь у формуванні ОПП, рівномірне співвідношення практичної і теоретичної частини.

5. Більше 90% опитаних викладачів зазначили про необхідність залучення роботодавців до розроблення та модернізації освітніх програм. Це є обов'язковим елементом при розробленні ОПП за ОКР «Бакалавр» та «Магістр», де більше 30% робочої групи є представники бізнесу та роботодавці для випускників спеціальності 071 «Облік і оподаткування».

6. Згідно пропозицій викладачів щодо введення до освітнього процесу дисциплін «Бюджетне планування», «Дисципліни фінансового напрямку», то наразі вже є у ОС «Бакалавр» на 4 курсі дисципліна «Бюджетування діяльності суб'єктів господарювання», окрім того ОПП за ОС «Магістр» у 2020-2022 н.р. включає 5 дисциплін фінансового напрямку («Бюджетний менеджмент», «Банківський менеджмент», «Фінансовий менеджмент», «Управління фінансовою санацією та банкрутством»), та на бакалавраті є можливість обрання дисциплін за вибором з майнора «Фінанси, банківська справа та страхування».

7. Щодо інших пропозицій, таких як залучення студентів до наукової діяльності планується проведення всеукраїнської он-лайн студентської конференції на базі Державного університету «Житомирська політехніка» та Національного університету «Львівська політехніка».

Декан ФЕБ, к.е.н., доцент

 Карман С.В.

Завідувач відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н., доцент

Скляр Р.В.